

Изх. № 320 / 15.05.2018 г.

ДО

**Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44^{ТО} НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

**Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
КЪМ 44^{ТО} НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

**Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
КЪМ 44^{ТО} НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

ОТНОСНО: Законопроект 854-01-38/11.05.2018 г. за изменение и допълнение на Закона за здравето, внесен от група народни представители от ПГ „Обединени патриоти“

СТАНОВИЩЕ

на Гражданска инициатива „България без дим“ и Коалиция за живот без тютюнев дим

Членовете на Гражданска инициатива „България без дим“, както и организациите към Коалиция за живот без тютюнев дим категорично възразяват срещу предложението, направено от народни представители от парламентарната група „Обединени патриоти“ за промяна на текстове в Закона за здравето, свързани с тютюнопушене в заведенията за хранене и развлечения.

Действащата вече шест години забрана за тютюнопушене на закрити и някои открити обществени места доказва, че тя се приема от населението. Различни проучвания сочат, че ако през 2012 г. подкрепа за забраната дават 61-69% от анкетиранияте, то през 2017 г. процентът нараства до 75 (Проучване на „Екзакта рисърч груп“ от октомври 2017 г.), като пушачите подкрепящи забраната са 53%. Хората искат да усещат вкуса на храната и пиететата, които консумират, да дишат свободно, когато танцуват и да се прибират в домовете си, без миризмата на тютюнев дим. В крайна сметка те плащат за това.

Ако през месец декември 2012 г., когато се обсъждаше в 41-то Народно събрание първата отмяна на забраната, петицията „Не на връщането на цигарения дим в заведенията“ беше подписана от 22 000 граждани, то сега тя събра подписите на 73 427 недоволни граждани и е петицията, която години наред продължава да бъде най-силно подкрепяна. Отделно в социалните мрежи непрекъснато възникват групи, една от които е на пушачите, които подкрепят забраната.

Туризмът в България не страда от въведената забрана. В редица изказвания министърът на туризма Николина Ангелкова заявява, че „въведената преди повече от 5 години забрана за пушене по никакъв начин не е намалила посещенията в заведения и хотели.“ Тя изтъква, че за последните две години чуждите туристи у нас са се увеличили с 25%, а за тази година се очакват нови 10% ръст.

Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА) също изрази своето решително несъгласие със законодателната инициатива за отпадане на режима, забраняващ тютюнопушенето в заведения за хранене и развлечения. Според АБТТА всички варианти за промяна в Закона за здравето чрез обособяване на зони за пушачи и непушачи са неефективни и не са в състояние да постигнат защитен ефект. Подобни мерки не предпазват работещите в развлекателната индустрия - най-често жени и млади хора, от постоянните въздействия на съдържащите се в тютюневия дим канцерогенни и токсични вещества. Подобна е позицията и на Националния борд по туризъм.

Ние категорично възразяваме срещу внесеното предложение за промени в Закона за здравето, тъй като то е свързано с връщане на ред, който доказва, че не може да осигури безопасна среда за посетителите и за персонала, работещ в заведенията. Там, където през 2010-2012 г. бяха изградени помещения за пушачи, те не отговаряха на изискваната квадратура, вентилацията не се пускаше, вратите стояха непрекъснато отворени и димът проникваше и в другите помещения. Протоколите от измерванията на ефективността на вентилацията в повечето случаи не отговаряха на действителното състояние на вентилационните съоръжения. Не трябва да се подминава и посочената констатация в параграф 25 на Приложението към Препоръката на Съвета на Европейския съюз за среда без тютюнев дим: „Безопасни нива на излагане на вторичен тютюнев дим не съществуват и инженерните методи като вентилация, обмен на въздуха и използване на

определени зони за пушене не защитават от излагане на тютюнев дим, както беше признато от Конференцията на страните в решение FCTC/COP1(15)“.

Не може да бъде аргумент за отмяна на пълната забрана фактът, че някъде тя не се спазва. Ако твърдим, че България е правова държава, следва да има върховенство на закона, а не той да се отменя. Трябва забраната да остане, но да се засили контролът и той да стане ефективен.

Във връзка с това Коалиция за живот без тютюнев дим и Гражданска инициатива България без дим категорично настояват да има промени в Закона за здравето, но те да бъдат насочени към:

- подобряване на контрола, чрез разширяване възможността за включване и на други контролни органи, като тези на инспекцията по труда, на областните дирекции по безопасност на храните, на полицейските органи, както и на лица, определени от кметовете на общините;

- дефиниране на възможност за временно спиране за период от един до шест месеца дейността на обект при установяване на нарушение след наложена имуществена санкция за повторно извършване на същото нарушение;

- конкретизиране същността на нарушението, извършвано от едноличен търговец или юридическо лице, които допускат в управляван от тях обект да се пуши или да има мирис, дим и угарки, които се дължат на тютюнопушене в съответния обект. В сега действащия текст липсват такива формулировки, което дава основание на съда да отменя съставени актове;

- създаване на възможност при установяване нарушения на забраната за тютюнопушене държавните здравни инспектори и другите контролни органи да имат право да изискват документ за самоличност на нарушителите;

- дефиниране на понятието „закрито“ обществено място, тъй като липсата на такова определение в Допълнителните разпоредби на Закона за здравето затруднява прилагането му.

През месец февруари 2013 г. Европейската комисия публикува Доклад за прилагането на Препоръката на Съвета от 2009 г. за среда без тютюнев дим, с която правителствата се призовават да приемат и прилагат закони за пълна защита на гражданите от излагане на тютюнев дим на обществени места на закрито, на работното място и в обществения транспорт. В доклада се оборват опасенията, че забраната за тютюнопушене ще се отрази негативно на приходите на барове и ресторанти, като се показва, че икономическият ефект от нея е бил ограничен, неутрален и дори положителен с течение на времето. В доклада се посочва, че защитата от пасивно тютюнопушене в ЕС се е подобрила значително, като през 2012 г. 28% от европейците са били изложени на пасивно тютюнопушене в барове, което е значително понижение спрямо 46% през 2009 г.

Нека не се забравя, че Република България е ратифицирала със закон Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация, с която се създава правно задължение всяка страна по

Конвенцията да приема и прилага ефективни мерки за защита на хората от излагане на вторичен тютюнев дим във всички затворени работни помещения, в обществения транспорт и в закритите обществени места, както и на други обществени места.

С УВАЖЕНИЕ:

Д-Р ГЕРГАНА ГЕШАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОАЛИЦИЯ ЗА ЖИВОТ
БЕЗ ТЮТЮНЕВ ДИМ

Д-Р МАША ГАВРИЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ГРАЖДАНСКА НИЦИАТИВА
„БЪЛГАРИЯ БЕЗ ДИМ“